

Slaven Kale

„Poljaci, naša braća na sjeveru“

Hrvatska javnost
o Poljacima
1860-1903.

Slaven Kale
„Poljaci, naša braća na sjeveru“
Hrvatska javnost o Poljacima 1860-1903.

Za izdavača

Damir Agičić

© Autorska prava: Slaven Kale i Srednja Europa d.o.o., 2018.

Urednik

prof. dr. sc. Damir Agičić

Izvršna urednica

Dora Kosorčić, mag. hist.

Grafički urednik

Krešimir Krnic

Recenzenti

prof. dr. hab. Antoni Cetnarowicz

dr. sc. Vlasta Švoger

Grafička priprema i likovno oblikovanje korica

Tvrtko Molnar

Banian ITC,

IV. Ravnice 25, Zagreb

Fotografija na naslovnici:

Ilustracija iz knjige *Kraków Zagrzebiowi*

ISBN: 978-953-7963-83-5

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

pod brojem 001014818.

Knjiga je dopunjen doktorski rad koji je pod naslovom „Politička i kulturna javnost Banske Hrvatske o Poljacima i poljskom pitanju u drugoj polovici 19. stoljeća“ pod mentorstvom prof. dr. sc. Damira Agičića obranjen na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu 7. veljače 2018. godine.

Objavljivanje knjige financijski je pomoglo Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH.

Knjiga je tiskana u Tiskari Zelina u listopadu 2018. godine.

SLAVEN KALE

**„POLJACI, NAŠA BRAĆA
NA SJEVERU“
Hrvatska javnost o Poljacima 1860-1903.**

Sadržaj

1. UVOD	7
1.1. Predmet, teorijska podloga i metodologija istraživanja	11
1.2. Izvori	18
1.3. Historiografija o hrvatsko-poljskim vezama druge polovice 19. stoljeća	22
2. HRVATI O POLJACIMA U GALICIJI	25
2.1. Posjet cara Franje Josipa I. Galiciji (1880)	27
2.2. Kongresi slavenskih novinara Austro-Ugarske Monarhije	39
2.2.1. Drugi kongres slavenskih novinara Austro-Ugarske Monarhije (Krakov, 1899)	39
2.2.2. Treći kongres slavenskih novinara Austro-Ugarske Monarhije (Dubrovnik, 1901)	53
2.3. Djelovanje Poljaka u Carevinskom vijeću u Beču	74
2.3.1. Uoči i tijekom Siječanjskog ustanka (1860-1864)	81
2.3.2. U razdoblju rezolucijske kampanje (1868-1869, 1871)	89
2.3.3. Prilikom pritvaranja gnieznanskog i poznanjskog nadbiskupa M. Ledóchowskog (1874)	100
2.3.4. U vrijeme posjeta cara Galiciji (1880)	100
2.3.5. Tijekom tzv. pruskog protjerivanja (1885)	101
2.3.6. U razdoblju novinarskih kongresa u Krakovu i Dubrovniku (1899, 1901)	103
3. HRVATSKI ODJECI DOGAĐAJA U POLJSKOM KRALJEVSTVU	109
3.1. Val domoljubnih demonstracija u Poljskom Kraljevstvu (1860- 1862) i atentati na istaknute pojedince i nositelje vlasti (1862)	111
3.1.1. Val domoljubnih demonstracija u Poljskom Kraljevstvu (1860-1862)	111
3.1.2. Stavovi o domoljubnim demonstracijama i Poljacima	115
3.1.3. Želje Poljaka i stavovi hrvatskih političkih krugova	121
3.1.4. Rješenje poljsko-ruskog spora	123
3.1.5. Prikaz Katoličke Crkve u Poljskom Kraljevstvu (1860-1862) ...	125
3.1.6. Atentati na istaknute pojedince i nositelje vlasti u Poljskom Kraljevstvu (1862)	128

3.1.7. Prikaz ruske vlasti i Rusa u poljskom kontekstu (1861-1862) ..	131
3.2. Siječanjski ustanak (1863-1864)	136
3.2.1. Ukratko o Siječanjskom ustanku	136
3.2.2. Analizirani hrvatski dnevnici o Siječanjskom ustanku	141
3.2.3. Brojnost tekstova u zagrebačkim dnevnicima o Siječanjskom ustanku i njihovi izvori informacija	144
3.2.4. Ocjene ustanka	149
3.2.5. Prikaz poljskih nastojanja i stavovi o rješenju poljskog pitanja ..	154
3.2.6. Prikaz Poljaka	157
3.2.7. Prikaz ruske vlasti u kontekstu Siječanjskog ustanka	161
3.2.8. Oprečni glasovi o Siječanjskom ustanku	164
3.2.9. Europski kontekst Siječanjskog ustanka	167
4. HRVATSKI ODJECI DOGAĐAJA U VELIKOJ POZNANJSKOJ KNEŽEVINI	171
4.1. Hrvatska javnost o Poljacima u Velikoj Poznanjskoj Kneževini (1860-1864)	173
4.2. Pritvaranje gnieznanskog i poznanjskog nadbiskupa Mieczysława Ledóchowskog (1874)	183
4.3. Prusko protjerivanje (1885)	190
4.4. Zabrana održavanja vjeronauka na poljskom jeziku na području Njemačkog Carstva i školski štrajk u Wrześni (1901)	198
5. HRVATSKA KULTURNA JAVNOST O POLJACIMA	213
5.1. Časopis <i>Vienac</i> i Poljaci	215
5.1.1. Period do uredništva Augusta Šenoae (1869-1873)	219
5.1.2. Razdoblje Šenoina uredništva (1874-1881)	221
5.1.3. Period uredništva Frana Folnegovića i Vjekoslava Klaića (1881-1889)	230
5.1.4. Period Josipa Pasarića i Bartola Inhofa (1890-1899)	237
5.1.5. Posljednjih pet godina izlaženja <i>Vienca</i> (1899-1903)	241
5.1.6. Hrvatski prevoditelji djela iz poljske književnosti i najprevođeniji poljski književnici	248
5.1.7. Poljske teme u djelima hrvatskih autora	253
5.1.8. <i>Vienac</i> o poljskoj likovnoj umjetnosti i hrvatsko-poljskim likovnim vezama	254
5.1.9. <i>Vienac</i> i hrvatsko-poljske znanstvene veze	258
5.2. Veze Hrvata s Bronisławom Grabowskim i njegova recepcija u Hrvatskoj	261

5.2.1. Biografija Bronislawa Grabowskog	261
5.2.2. Rad Bronislawa Grabowskog na promociji hrvatske kulture i znanosti u Poljskoj	263
5.2.3. Korespondencija Hrvata i Bronislawa Grabowskog	266
5.2.4. Posjeti Bronislawa Grabowskog Hrvatskoj	270
5.2.5. Hrvatska recepcija Bronislawa Grabowskog	275
5.3. Pomoć Poljaka stradalnicima zagrebačkog potresa iz 1880. godine	281
6. HRVATSKO-POLJSKE SVEUČILIŠNE VEZE S NAGLASKOM NA JAGELONSKO SVEUČILIŠTE U KRAKOVU	299
6.1. Hrvatski studenti u Lavovu	304
6.2. Sveučilište u Krakovu	306
6.2.1. Studenti s područja današnje Hrvatske na Jagelonskom sveučilištu u razdoblju od akademske godine 1850/1851. do 1917/1918.	310
6.2.2. Studenti hrvatske nacionalnosti na Jagelonskom sveučilištu u razdoblju od akademske godine 1850/1851. do 1917/1918. ...	315
7. ZAKLJUČAK	325
8. PRILOZI	333
9. IZVORI I LITERATURA	393
9.1. Izvori	395
9.1.1. Arhivsko gradivo	395
9.1.2. Knjige	395
9.1.3. Periodika	396
9.1.4. Katalog retrospektivne bibliografije članaka Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža	399
9.1.5. On-line izvori	399
9.2. Literatura	400
9.2.1. Članci i knjige	400
9.2.2. On-line literatura	407
10. KAZALA	
10.1. Kazalo imena	411
10.2. Zemljopisno kazalo	421

1. UVOD

Poljake i Hrvate ne povezuje samo srednjoeuropski prostor na kojem žive, nego i brojni događaji i osobe iz povijesti. Prema jednoj od teorija etnogeneze Hrvati su na današnje prostore došli s područja Bijele Hrvatske, odnosno iz okolice Krakova. U 14. i 15. stoljeću Hrvatska i Poljska nalazile su se pod vladavinom dva zajednička kralja. Bili su to Ludovik I. Anžuvina (Veliki) i Vladislav I. Jagelović (Varnski). Tijekom sukoba s Osmanskim Carstvom, i Poljska i Hrvatska nazivale su sebe predzidom kršćanstva. U drugoj polovici 17. stoljeća Petar Zrinski i Fran Krsto Frankapan za pomoć u uroti protiv habsburškog dvora obratili su se tadašnjem poljskom kralju Michału Korybutu Wiśniowieckom. Stoljeće kasnije, Dubrovčanin Ruđer Bošković tijekom boravka u Poljskoj upoznao je budućeg poljskog kralja Stanisława Augusta Poniatowskog. Kasnije je taj poljski kralj upravo na molbu Boškovića pomogao Dubrovniku u sporu s Rusijom. Propašću Poljske jedan njezin dio (nazvan Galicija) našao se u sastavu Habsburške, kasnije Austro-Ugarske Monarhije, u kojoj se nalazila i Hrvatska. Godina 1918. za Hrvatsku i dio podijeljene Poljske značila je izlazak iz Austro-Ugarske Monarhije. Poljska je tada ponovno stekla svoju samostalnost, dok je Hrvatska prešla u novostvorenu višenacionalnu kraljevinu. U međuratnom razdoblju jačaju hrvatsko-poljske veze i to prije svega na području kulture. Izbijanjem Drugog svjetskog rata mnogi Poljaci bježeći pred sovjetskom i nacističkom vojskom prošli su kroz Hrvatsku. Završetkom Drugog svjetskog rata Hrvatska i Poljska našle su se pod vlašću totalitarnih sustava pod dominacijom komunista. Obje zemlje tek će krajem osamdesetih i početkom devedesetih godina doživjeti demokratske promjene. Sličnosti u povijesti možemo uočiti i na početku 21. stoljeća, kada su Hrvatska i Poljska ušle u članstvo Europske unije. Zadnje godine obilježava ideja o jačem povezivanju srednjoeuropskih i istočnoeuropskih zemalja, pri čemu su predvodnice takvih planova upravo Hrvatska i Poljska. Ideja povezivanja srednjoeuropskih i istočnoeuropskih zemalja nije nova. U međuratnom razdoblju veliki zagovornik te ideje bio je poljski državnik Józef Piłsudski. Ideju povezivanja područja na kojima žive Hrvati i Poljaci možemo pronaći i na početku 20. stoljeća. Godine 1901. u novinama Hrvatske stranke prava *Hrvatska* objavljeno je: „Linija, koja ide od sjevernoga mora do jadranskoga, velika je i zamašna razvodnica u životu evropske kulture i života. Poljaci i Hrvati nalaze se baš na toj liniji (...) Da je sbilja ta linija svagdje posebna

1. UVOD

i od iztoka i zapada, pokazuje najbolje posebno kulturno srodstvo onih naroda, koji žive na njoj, a to srodstvo ti narodi osjećaju. Poljaci i Hrvati osjećali su ga uvijek, ali još će ga više osjećati, ako budu shvatili svoj položaj i svoj zadatak onako, kako to ovdje nabacismo. Hrvati će Poljacima donošati južnije, a Poljaci Hrvatima sjevernije cvieće (...) Osim prostora ne dieli nas ništa, a sblizava nas sve, a najvećma nužda i zajednički zadatak.”¹

Iako ideja o jačem povezivanju srednjoeuropskih zemalja nije nova, njezin sadržaj nije uvijek bio isti. U citiranom tekstu naglasak je na kulturnom povezivanju, u međuratnom razdoblju naglasak je bio na političkom povezivanju, a u 21. stoljeću naglasak je na gospodarskoj suradnji.

Razmatrajući hrvatsko-poljske veze, nameće se pitanje kakvi su bili stavovi Hrvata o Poljacima u prošlosti, primjerice prije stotinu ili sto pedeset godina. Upravo na to pitanje ova knjiga pokušava dati odgovore.

---

1 m., „Hrvati i Poljaci“, *Hrvatska*, 28.11.1901.

10.1. Kazalo imena

- Abrahamowicz, Dawid 80
Abramowicz, Bronisław 290
Agičić, Damir 14, 22, 23
Aksakov, Ivan Sergejevič 236
Aleksandar I. 126, 181, 339
Aleksandar II. 111, 120, 123-124, 125, 129, 131-132, 134-135, 148, 155, 161, 165, 230, 295, 296, 339, 349
Alvensleben, Gustav 140
Anczyc, Władysław Ludwik 223, 283, 297
Andreas de Cracovia 228
Andrić, Ivo 316, 318, 319, 320, 322, 389
Andrić, Nikola 265, 267, 276
Andriolli, Michał Elwiro 257
Angjelinović, Grga Budislav 304, 323
Arnold, Gjuro 59, 209, 215, 241, 381
Asnyk, Adam 217, 218, 289, 291, 293, 294
- Babić, Tito 266, 271
Bach, Alexandr 74
Badalić, Hugo 42, 263, 264
Badeni, Jan 239-240
Badeni, Kazimierz 79-80
Bajor, Dragan (Karol) 316, 318, 389
Bałucki, Michał 224, 237, 251, 291, 293, 375, 376, 377, 379
Balzer, Oswald Marian 259
Baljak, Dušan 39
Banović, Stipan 222
Baranowicz, Łazarz 234
Baranowski, Bolesław 288
Bathory, Stjepan 310
Batowski, Henryk 23, 80, 142, 304
Beaupré, Antoni 55, 56
Becić, Ferdo 237
Bego, Marin 304, 323
Beličević, Živko 209
Belza, Stanisław 237
- Belza, Władysław 287
Beljan, Tadija 316, 318, 319, 389
Benešić, Julije 12, 247, 249, 312, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 323, 329, 369, 370, 375, 383, 389
Benešić, Stjepan 383
Benni, Karol 142
Berg, Fjodor 138, 161, 163, 180, 339, 341, 344, 347, 348
Berislavić, Petar 310
Biankini, Juraj 39, 41, 48, 51, 58
Bielowski, August 258, 259
Bielski, Marcin 234
Bieńkowski, Adam 53
Biliński, Leon 79, 287, 288
Bismarck, Otto 33, 140, 173, 174, 183, 184, 187-188, 192, 193-194, 195, 198, 208, 342
Blažina, Dalibor 251
Bobaljević Mišetić, Sabo 264
Bobelak, Stanisław 382
Bobrownicka, Maria 23
Bobrzyński, Michał 307
Bogišić, Valtazar (Baltazar) 258
Boguchwał, biskup 230, 231
Bogusławski, Edward 250
Bonaparte, Jeromé-Napoleon 112, 143
Boryś, Wiesław 260
Bošković, Ruđer 9
Božić, Klement 29, 192
Bretter, Emil 41
Brlković, B. 377
Brlić, Ivan 366
Brodarić, Stjepan 310
Brodzki, Wiktor 257
Broz, Ivan 250, 375, 376, 377, 378, 379
Brusina, Spiridion 262
Budalek, Josipa 384
Budisavljević, Bude 127, 267

10. KAZALA

- Budislavić, Toma 310
Budmani, Pero 262
Buszko, Józef 28
Bylica, Marcin 309
- Chłędowski, Kazimierz 287
Chmieleński, Ignacy 129
Chmielowski, Piotr 244
Chociszewski, Józef 223
Chodźko, Ignacy 224, 269, 376
Chotek, Rudolf 229
Chyliński, Michał 40, 41, 42, 44, 53, 54, 55, 57-58, 59
Cimerman, A. 379
Crnić, Mijo 250, 376, 377
Cucelić, Kuzma 29
Cybichowski, Józef 184
Czajkowski, Michał (Sadik-paša) 220, 251, 371, 372
Czartoryski, Adam 113, 127, 233
Czartoryski, Jerzy Konstanty 89
Czartoryski, Konstanty Marian 89
Czartoryski, Władysław 143, 148
Czechak, Aleksander 388
Czerkawski, Euzebiusz 95
Czermiński, Marcin 239
Czerwiński, Maciej 22
Czok, Wilibald 185-186
- Čelakovski, František Ladislav 228
Černiševski, Nikolaj Gavrilovič 341
Čičerin, Boris 56
Čingrija, Pero 54, 58
- Ćwikliński, Ludwik 286, 287
- Dąbrowski, Jarosław 129
Daničić, Đuro 258
Danilewski, Ignacy 177
Danilo, Ivan 95
Davies, Norman 139
Deželić, Đuro 142, 215, 219, 371
- Dežman, Ivan 215, 219, 270, 280, 294, 372
Dežman, Milivoj (pseud. Ivanov) 215, 242, 382
Długosz, Jan 231
Dobriła, Iwan 315, 316, 383
Dolički, Dragutin 385
Dračevac, Vicko 304, 312, 316, 318, 319, 322, 383, 398
Drašković, Juraj II. 309
Draženović, Josip 267
Drohojowski, Juliusz 185
Držić, Marin 364
Dubrowski, Piotr Pawłowicz 223
Dudić, Andrija 310
Dunajewski, Julian 35, 55, 79
Dunin-Borkowski, Józef 219, 371
Durbešić-Grobnički, Vojmir 318, 390
Dvorničić, Mate 304, 323
Działyński, Tytus 178
Dzieduszycki, Kazimierz 86
- Đuđević, Bartul 310
- Eberhard, Matthias 188, 189
Egersdorfer, Aleksandar 268, 275
Ehrenberg, Kazimierz 53, 57
Esih, Ivan 22
Estreicher, Karol Józef Teofil 234, 291
Eysymont, Franciszek Maria (pseud. Luminir) 210, 247
- Fabris, Antun 57, 60
Falb, Rudolf 285
Feliński, Alojzy 126
Feliński, Zygmunt 125, 127, 128, 148
Fijałkowski, Antoni Melchior 127-128
Fleišer, Vjekoslav 40, 42, 50, 51-52, 53
Folnegović, Fran 215, 230, 232, 377
Förster, Henryk 188
Frančić, Gjuro 384
Frančić, Vilim 312, 316, 319, 320-321, 322, 323, 384, 390

- Frankapan, Juraj 309
 Frankapan, Krsto 9, 233, 264
 Franjo Josip I. 15, 27-38, 55, 74, 76, 78, 82, 86, 308, 330
 Fras, Zbigniew 27
 Fredro, Jan Aleksander 216, 254, 286, 287, 320
 Fridrik II. Veliki 339
 Friedlein, Józef 244
- Gabrić, Ivan 268
 Gabršček, Andrej 55
 Gaj, Ljudevit 18, 141, 222, 232, 239
 Garibaldi, Giuseppe 143, 338
 Gaszyński, Konstanty 377
 Gawalewicz, Marian 241, 249, 252, 280, 281
 Gazulli, Gjin 309
 Gergovich, Jan 316, 318, 390
 Giller, Agaton 122, 223
 Gjalski, Ksaver Šandor 11, 23, 40, 43, 52, 58, 65, 215, 235, 239, 240, 242, 243, 244, 264, 265, 266, 270, 271-272, 274, 275, 276, 278, 280, 331, 356-365, 382
 Glück, Henryk 322
 Godunov, Boris 341
 Gołuchowski, Agenor ml. 47, 48, 79, 108, 209
 Gołuchowski, Agenor st. 74, 76, 308
 Gorčakov, Aleksandr Mihajlovič 144, 147, 347
 Gorecki, Antoni 126, 222, 375
 Górski, Artur 218
 Gostiša, Ivan 224-225, 232, 309, 315, 317, 319, 320, 329, 330, 384, 390
 Grabowska, Maria 264
 Grabowski, Bronisław 16, 20, 21, 23, 42, 54, 219, 223, 227, 228, 232, 233, 235, 239, 240, 245, 252, 261-280, 289, 291, 329, 331, 355-368, 379, 380
 Grabowski, Ludwik 283, 297
 Grabowski, St. 276, 372
 Grabowski, Tadeusz Stanisław 302, 319, 322, 388
 Grahov, Janko J. 268
 Grlović, Milovan 192
 Grocholski, Kazimierz 76, 94
 Grodziski, Stanisław 28, 76
 Grosser, Artur 385
 Grosser, Hugo 312, 385
 Grotger, Artur 254
 Gruber, Milan 378
 Gryglewski, Aleksander 289
 Gubrynowicz, Bronisław 244
 Gundulić, Ivan 55, 57-58, 62, 65, 222, 233, 237-238, 249, 264, 320, 321
- Hájek, Václav 231
 Hanicki, Stanisław 316, 318, 390
 Hansemann, Ferdynand 199
 Harambašić, August 11, 42, 202, 238, 242, 250, 264, 267, 274, 278, 280, 363, 376
 Harambašić, Kosta Milan 267
 Hausner, Otto 101
 Hektorović, Petar 388
 Hempel, Helena 53
 Hercen, Aleksandr Ivanovič 122, 135, 362
 Hlaváček, František 314
 Hoffmann, Josip 272, 273, 296, 367, 368
 Hohenlohe-Schillingsfürst, Chlodwig 198
 Homotarić, Iv. 375
 Homotarić, Vjekoslav 250, 268, 269, 276, 375, 376, 377, 380
 Hörer, I. 191
 Horvatek, Josip 59, 103, 207
 Horwáth, Jan 302, 318
 Hranilović, Jovan 42, 43, 44, 47, 48, 103, 210, 215, 241, 246, 264, 268, 276, 279, 380, 382
 Hribar, [Ivan?] 47
 Hryniewiecki, Ignacy 132, 295
 Hube, Romuald 258, 259
 Hurban-Vajanský, Svetozár 55, 58

10. KAZALA

- Ibler, Janko 43, 59, 103, 199, 277
Inhof, Bartol 215, 237, 240, 379
Intéring, Achille 223, 265
Ivan IV. Vasiljevič Grozni 341
Ivšić, Stjepan 311, 312, 313, 316, 319, 321, 385, 390
- Jabłoński, Bolesław 289
Jadвига, kraljica 232, 306
Jagić, Vatroslav 39
Jagielski, Ludwik 177
Jakić, Ante 39
Jakšić, Adolf 312, 315, 316, 317, 318, 385, 390
Jambrešić, Andrija 231
Janczewski-Glinka, Edward 244
Janikowski, Stanisław 294
Janiszewski, Jan 184
Jawornicki, Mikołaj 283, 297
Jaworski, Apolinary 105
Jezbera, F. I. 149
Jordan, Ivan Krsto (Joan. Christophori de Jordana) 231
Jovanović, Milan 271
Jovanović, Pavle 194
Jugović, Vladoje S. 381
Jurak, Franciszek 315, 317, 385, 390
Jurgens, Edward 112
Justić, Ivan 29
- Kačić Miošić, Andrija 89
Kaizl, Josef 44
Kamenar, Janko 379
Kapistran, Ivan 225
Kapliński, Leon 369
Karcz, Aleksander 53
Karłowicz, Jan Aleksander 258, 259
Kasprowicz, Jan 219
Katarina II. Velika 150, 339, 343
Katkov, Mihail Nikiforovič 236
Kazimir III. Veliki 184, 306
Kennemann, Hermann 199
- Kerdić, Milan 29
Kętrzyński, Wojciech 287
Khuen-Héderváry, Karoly 12, 19, 50, 191, 199, 328
Kisielewski, Jan August 321
Kizwalter, Tomasz 14
Klaić, Bratoljub 23, 274
Klaić, Miho 57
Klaić, Vjekoslav 196, 215, 230-231, 232, 239, 363, 377
Klimaszewski, Mieczysław 260
Klović, Julije 228
Kluczycki, Franciszek 293
Koczalski, Raul 245
Kokotović, Nikola 195, 363
Kolarović, Vlado 194
Kołątaj, Hugo 306
Konarzewska, Paulina 223, 225-227, 268, 331
Konarzewski, Jan 223, 225-226, 227, 268
Konopnicka, Maria 218, 232, 322, 378, 382
Konstantin Nikolajewič Romanov 118, 129-130, 131, 132-133, 134, 135, 138, 161, 162, 165, 339
Kopač, Vera 382
Kopeć, Bonawentura 375
Kopernik, Nikola 221, 306
Koprowski, Hilary 260
Korošec, Antun 323
Korzeniowski, Józef 232, 370
Kościuszko, Tadeusz 15, 115, 121, 125
Kosiński, Adam Amilkar 219, 220, 223, 251, 370, 371, 372, 373, 374, 377
Kossak, Juliusz 289
Kostecki, Platon 41
Kostrenčić, Ivan 267, 273, 367
Kot, Włodzimierz 23, 24, 264, 275
Kotarbiński, Józef 244
Kotarbiński, Wilhelm 257, 258
Kovačić, Ante 271, 276
Kozakiewicz, Antoni 254

- Kozłowski, Władysław 286
 Kozłowski, Włodzimierz 106
 Koźmian, Stanisław 291, 293
 Krajcovic, Oton 52
 Kranjčević, Silvije Strahimir 253, 378
 Krasicki, Ignacy 222, 249
 Krasinski, Zygmunt 216, 249, 321, 371
 Kraszewski, Józef Ignacy 24, 195-196,
 216, 222, 223, 224, 227, 232, 249,
 252, 275, 287, 291, 294, 320, 373,
 377, 378
 Krčelić, Baltazar Adam 229
 Kromer, Marcin 231
 Kronenberg, Leopold 112
 Książek-Czerwińska, Róża 24
 Kuhač, Franjo 221, 263, 267, 271
 Kukuljević Sakcinski, Ivan 85, 142, 260,
 263, 267, 268, 269, 271-272, 273,
 280, 360-362, 367
 Kukuljević, Kornelija 361
 Kulczycki, Władysław 185
 Kumičić, Eugen 11, 194, 267, 280
 Kuntić, Ljerka 23
 Kuralt, Franjo 272, 273, 364, 367
 Kurelac, Fran 271
 Kusiemski, A. 377
 Kušlan, Dragutin 82
 Kvaternik, Eugen 19, 23, 121, 142-143,
 331
 Květ, František Bolemír 262

 Ładnowski, Bolesław 275
 Lam, Jan 224, 232, 376
 Lambert, Karl 125
 Langiewicz, Marian 86, 138, 160, 165,
 337, 340
 Lav XIII. 282
 Ledóchowski, Mieczysław 15, 100, 173,
 183-189, 196
 Lehr-Spławiński, Tadeusz 259, 321
 Lepla, Anastazy 257
 Lewental, S. 263

 Lewicki, Włodzimierz 53, 57, 58, 382
 Ligin, Valerjan Nikolajewiç 262
 Lindquist, Aleksandra (udana Ripper)
 387
 Linić, Josip 29
 Lisinski, Vatroslav 239
 Liske, Ksawery Franciszek 286, 287
 Lovrenčević, Martin 43, 59, 103
 Łubieński, Władysław Aleksander 229
 Lubomirski, Jerzy Henryk 260
 Lüders, Aleksandr 129, 130, 344
 Ludovik I. Anžuvinac (Veliki) 9
 Luj XIV. 192
 Lukšić, Abel 89
 Łuszczkiewicz, Władysław 290
 Lutomski, Bolesław 262

 Ljevačić, Bogoslav 305, 323

 Maciej iz Miechowa 231
 Maciejowski, Ignacy (pseud. Sewer) 381
 Maciejowski, Wacław Aleksander 258,
 259
 Magnuszewski, Dominik 228
 Majer, Józef 291
 Majić, Bonifacije 316, 318, 319, 391
 Maksimilijan II. 310
 Malczewski, Antoni 220, 371
 Malczewski, Jacek 291
 Małeckki, Antoni 287
 Mandrović, Paja 39, 43, 103
 Marcinowska, Jadwiga 381
 Maretić, Tomislav 250, 374, 379
 Marjanović, Luka 268, 272, 364-365
 Marković, Franjo 11, 215, 219-220, 222,
 224, 227, 228, 250, 262, 263, 264,
 265, 267, 268, 269, 270-271, 273,
 275, 280, 293-294, 295, 331, 367,
 371, 373, 380
 Marković, Zdenka 23, 290
 Maroević, Frano 388
 Martinus de Ilkusch 228

10. KAZALA

- Marulić, Marko 243, 244
Masłowski, Ludwik 53
Mašić, Nikola 303
Matejko, Jan 28, 254, 255-256, 258, 291
Matica, Josip 248, 249, 250, 380, 381, 382
Matija Korvin 228
Matkovcsik, Ivan 389
Mazzura, Šime 39-40, 41, 44, 45, 46, 47, 50-52, 53, 54, 55, 59, 64, 65, 66-67, 69, 104
Mažuranić, Ivan 56, 89, 264, 268, 320, 331
Mažuranić, Vladimir 243, 260
Męcin-Krzesz, Józef 290
Menčetić, Šiško 264
Menčetić, Vladislav 264
Merchels, Paul 188, 189
Metternich, Clemens 194
Michailovic, Georg 386
Michał Korybut Wiśniowiecki 9
Miciński, Tadeusz 219
Mickiewicz, Adam 42, 51, 56, 65, 119-120, 181-182, 204-205, 216-217, 219, 220, 222, 223, 224, 228, 237, 238, 241, 248, 249, 251, 253, 262, 270, 291-292, 294, 295, 352, 370, 371, 372, 373, 374, 376, 378, 379, 380, 381, 382
Mickiewicz, Władysław 238
Mien, Juliusz 264, 289
Mierosławski, Ludwik 112, 113, 138, 143
Mihanović, Antun 263
Milaković, Josip 268, 275
Milčetić, Ivan 235
Miletić, Stjepan 239, 241
Milić, Vinko 58
Miłkowski, Zygmunt (pseud. Teodor Tomasz Jeż) 24, 235, 244
Miłosz, Czesław 260
Milošević, Franjo 194
Mirski, Josip 225
Miškatović, Josip 100, 186
Mitrović, Aleksandar 39
Mladiniec, Iwan 383
Moniuszko, Stanisław 225
Mrazović, Matija 384
Mudrinić, Milutin 386
Muhanow, Siergiej 338
Muravjev, Mihail 140, 161, 163-164, 180, 347, 348
Musiałek, Jan Antoni 302, 318
Musulin, Stjepan 316, 317, 318, 319, 321, 391
Mycielski, Jerzy 244
Myszskowski, Piotr 310
Nałęcz, Tomasz 14
Nalješković, Nikola 264
Napoleon I. 229, 306
Napoleon III. 148, 188
Nestor, ljetopisac 230
Niegolewski, Władysław 174
Niemojewski, Andrzej 321
Nikola I. 339
Nitsch, Kazimierz 321
Nodilo, Natko 141
Norwid, Cyprian Kamil 216
Novak, V. 244
Obershon, Maurycy 312, 315, 386
Ochorowicz, Julian 287
Oettinger, Józef 294
Ogarjov, Nikolaj 122
Olechowski, Józef 233
Orbini, Mavro 231
Ordega, Józef 138
Orzeszkowa, Eliza 217, 218, 245, 249, 252, 269, 369, 370, 380, 382
Ostaszewski-Barański, Kazimierz 53, 54, 55, 245
Oszwald (Oswald), Aleksander 312, 315, 386
Ożegović, Metel 89, 271

- Palacki, František 39, 49, 56, 84, 145, 262
- Palmović, Andrija 250, 374, 376
- Pasarić, Josip 43, 44, 45, 48, 51, 52, 59, 103, 200, 215, 237, 240, 379
- Pauli, Žegota 228
- Pavel Aleksandrovič Romanov 112
- Pavić, Armin 268
- Pavić, Ilija 384
- Pavlinović, Mihovil 263
- Pawiński, Adolf 233, 258, 259
- Pederin, Ivan 24, 241-242, 266
- Pejačević, Ladislav 29, 272, 367
- Perkovac, Ivan 141, 215, 219, 371
- Petar I. Aleksejevič 343
- Peyramont, Louis 32
- Piasecka, Nepomucena 200
- Pietraszkiewicz, Ksawery 369
- Piłsudski, Józef 9
- Pio IX. 184
- Pogodin, Mihail Petrovič 344
- Pol, Wincenty 224, 376
- Politeo, Ante 388
- Politeo, Anton 311, 316, 317, 318, 388, 391
- Poniatowski, Stanisław August 9, 233, 338
- Popovic, Jan 386
- Popović, Aca 145, 165, 337-346
- Porębowicz, Edward 244
- Portik, Zdenko 312, 315, 387
- Potocki, Adam 75
- Potocki, Alfred 78
- Pravica, Franjo 43
- Prelog, Milan 142
- Preradović, Petar 226, 250, 264, 291, 371
- Pribojević, Vinko 309
- Prochaska, Antoni 287
- Prus, Bolesław 217, 218, 241, 249, 252, 321, 380, 381, 382
- Przerwa-Tetmajer, Kazimierz 219, 241, 249, 252, 381
- Przybyszewski, Stanisław 219, 241-242, 321
- Przyłuski, Leon 174, 177
- Pustowójtówna, Anna Henryka 340-341
- Rački, Franjo 82, 120, 230, 232-234, 236, 240, 255, 258, 259, 260, 263, 272, 303, 308, 309, 363
- Radić, Antun 57, 70
- Radić, Stjepan 210, 211, 247-248, 314
- Radziszewski, Bronisław 288
- Rakowski, Kazimierz 209
- Rapacka, Joanna 260
- Ratkaj, Juraj 231
- Rauch, Pavao 314
- Rendić, Ivan 238
- Reymont, Władysław Stanisław 219, 249, 321
- Rieger, František Ladislav 55, 83, 84, 105, 145
- Ripper, Ana (udana Grosse) 311, 315, 387
- Ripper, Juliusz 311
- Rittner, Edward 79
- Ritzoffy, Nikola 305, 323
- Rogawski, Karol 86
- Rossowski, Władysław 290
- Rozsa, Sándor 165, 337, 338
- Rozwadowski, Jan Michał 259
- Rudkowska, Agnieszka 216
- Russell, John 148
- Rutkowski, Jan 237, 379
- Ružić, Ivan 39
- Sakač, Miroslav (Miroslaw) 318, 387, 391
- Sapieha, Adam 236, 272
- Schiller, Friedrich 239
- Schirl, Maksymilian 315, 388
- Schmerling, Anton 74, 76, 81, 87, 116
- Sękowski, Józef Julian 373
- Senc, Stjepan 274
- Shakespeare, William 239, 255

10. KAZALA

- Siedlecki, Adam 53
Siemieński, Lucjan 224, 252, 375
Siemiradzki, Henryk 254, 256, 258
Sienkiewicz, Henryk 24, 55, 68, 200, 202, 204-205, 206, 207, 210, 217, 218, 222, 224, 232, 242-243, 244, 246, 251-252, 269, 288(?), 320, 321, 331, 352, 369, 370, 376, 377, 378, 379
Sierakowski, Wacław Hieronim 229
Sieroszewski, Wacław 249, 321, 382
Sierpiński, Wacław Franciszek 259
Sigismund August 310
Sigismund III. Vasa 233, 255, 256, 306
Sigismund Stari 310
Skalić, Pavao 310
Skarga, Piotr 255
Skirmunt, Zygmunt 53, 243
Skobel, Fryderyk Kazimierz 301
Skoczylas, Władysław 259
Skowronek, Jerzy 22
Słowacki, Juliusz 216, 217, 222, 227, 289, 375
Smetana, Lavoslav 281
Smičiklas, Tadija 39, 238, 268, 273, 280, 367
Smodlaka, Josip 58
Smolka, Franciszek 76, 77-78, 79, 83, 84-85, 88, 98, 99, 103, 105, 106
Smolka, Stanisław 233, 258, 259, 292, 307, 308
Smólski, Grzegorz 53, 58
Smreczyński, Franciszek Ksawery (pseud. Władysław Orkan) 241, 244, 252, 381, 382
Sobjeski, Jan 204, 253-254, 256, 306, 350
Sobjeski, Stanisław 378
Sokołowski, August 244
Solovjev, Vladimir 56
Somogij, Josip 194
Sopodźko, Tytus 237, 238, 239
Sowińska, Katarzyna Antonina 113
Spinčić, Vjekoslav 39
Stablewski, Erazm 178
Staff, Leopold 219
Starčević, Ante 60, 142, 331
Starčević, David 103
Starzewski, Rudolf 53
Stasiak, Ludwig 53
Stasiak, Ludwik 244
Stefański, Witold 260
Stjepan II. Kotromanić 306
Stojałowski, Stanisław 53, 71
Stojanović, Antun 82, 179
Stojanović, Nikola 20
Strossmayer, Josip Juraj 18, 23, 41, 55, 82, 105, 116, 141-142, 185-186, 236-237, 255-257, 258, 263, 268, 272, 273, 274, 331
Studt, Konrad 206
Suchozaniec, Nikolaj 341
Supek, Mirko 43, 103
Suša, Franjo 249, 250, 380, 381, 382
Svoboda, Prokop 231
Święcicki, Paulin (pseud. Stachurski) 371, 373
Świętochowski, Aleksander 378
Szczepaniak, Jan 223, 283-285, 297, 331
Szczepanowski, Stanisław 246
Szujski, Józef 28, 292, 307, 308
Szynamewski, Feliks 290
Šarić, Milan 246
Šegota, Branko 24
Šenoa, August 11, 23, 83, 84, 85, 118-120, 145, 150, 164-166, 181-182, 196, 215, 219, 221-223, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 232, 248, 253, 263, 264, 265, 267, 268, 269, 270, 271, 275, 276, 277, 280, 284, 295, 327, 328, 331, 337-346, 359, 373, 375
Šenoa, Milan 215, 271, 277, 381
Šmidova, Jelka 237
Šojat, Slavko 103
Šporer, Juraj Matija 254

- Šrepel, Milivoj 240, 262, 272, 363
 Štafilić (Stafileo), Ivan 309, 310
 Štiglić, R. 266
 Štiglić, Stjepan 194
 Šulek, Bogoslav 121, 175
 Šumonja, Nikola 379
 Šurmin, Đuro 314
- Taafe, Eduard 35, 37, 79, 100-101
 Talovac, Matko 310
 Tarnowski, Stanisław 307-308
 Thun, Franz 44, 48
 Tiedemann, Henryk 199
 Tkalac, Imro Ignjatijević 87, 115-116,
 117, 123, 134, 146, 150, 161, 162,
 169, 182
 Tkalčić, Dragutin 59, 103, 203
 Tolstoj, Lav 58
 Tomicki, Symforian 177, 178
 Tomić, Aleksandar 223, 249, 250, 266,
 273, 275, 368, 371, 372, 373, 375,
 379
 Tomić, Hermina 266, 278
 Tomić, Josip Eugen 42, 226, 227, 249,
 250, 253, 254, 263, 264, 265, 266,
 268, 273, 274, 276, 277, 278, 279,
 280, 363-364, 367
 Tomić, Zdenka 363-364
 Torbar, Josip 221
 Traugutt, Romuald 138, 139
 Tresić Pavičić, Ante 56-57, 58, 59, 63-64,
 65, 253, 352-354
 Tretiak, Józef 288
 Trnski, Ivan 248, 250, 253, 373, 374
 Trojan, Franciszek 384
 Trumbić, Ante 39
 Turgenjev, Ivan Sergejevič 237
 Turić, Jure 235-236
 Turzyna, Marya (Maria Wiśniewska)
 249, 380
 Tymowski, Michał 14, 139
- Ułaszyn, Henryk 264
- Veber, Adolfo (Tkalčević) 222, 249, 250,
 274, 275, 363, 373, 374, 376, 377,
 378, 379
 Večerina, Fran 274
 Vergerije, Petar Pavao 310
 Vergun, Dimitrij 56, 60
 Vilim I. Hohenzollern 183
 Vladislav I. Jagelović 9, 204
 Vladislav II. Jagelo 242, 306
 Vladislav IV. Vasa 54, 238
 Vodnik, Branko 247, 312, 315, 316, 317,
 318, 319, 321-322, 329, 330, 384,
 389
 Vojnović, Ivo 254, 264, 320
 Vojnović, Konstantin (Kosta) 54, 268
 Vojtjeh (Adalbert Praški) 225
 Vončina, Ivan 263, 273, 368
 Vrančić, Antun 309
 Vrančić, Faust 231
 Vrančić, Mihovil 309
 Vranicani Dobrinović, Josip 179
 Vraz, Stanko 228
 Vrbanić, Ivan 268
 Vukelić, Lavoslav 127, 250, 276, 372
 Vukotinović (Farkaš Vukotinović), Ljude-
 vit 273, 367
 Vukovinski, Stjepan 250, 375, 377
 Vydra, Bohumil 264
- Węgierska, Zofia 369
 Wielopolski, Aleksander 118, 127, 129,
 130-131, 136, 138, 139, 157, 160-161
 Wierusz-Kowalski, Alfred 254
 Wierzbicki, Jan 219, 224, 237
 Wilczyński, Albert 232, 252, 377, 378,
 379
 Witkiewicz, Stanisław 219, 243
 Wodzinowski, Wincenty 244
 Woronicz, Jan 234
 Wybicki, Józef 239
 Wyspiański, Stanisław 219, 247, 321

10. KAZALA

- Zachariasiewicz, Jan 374, 377
Zahar, Ivan 263, 270
Zajączkowski, Liberat 42
Zajc, Ivan 254, 263, 270
Zaleski, Józef Bohdan 223, 251, 375, 376
Zaleski, Wacław 228
Zamoyski, Andrzej 111
Zapolska, Gabriela 219
Zawiliński, Roman 53, 58, 244
Zdziechowski, Marian 54, 56, 58, 60, 61,
65, 71, 72, 244, 245, 246, 247, 262,
322, 331, 369
Zec, Miloš 29, 186, 191
Żelazowski, Roman 239
Żeromski, Stefan 219, 321
Ziemiałkowski, Florian 35, 77
Zima, Višemir 195
Zlatarić, Dinko 264
Zoček, Josip 59, 103, 207
Zrinski, Petar 9, 233, 264
Żukowski, Przemysław Marcin 307, 318
Żurek, Piotr 23, 142
Zybliekiewicz, Mikołaj 85
Żychliński, Ludwik 229
Živančević, Milorad 23, 276
Živanović, Đorđe 22, 23, 222
Žužel, Franjo 179

10.2. Zemljopisno kazalo

- Alsace 178
- Babin blizu Lublina 232
- Babina Greda 271
- Bad Ischl 33
- Banja Luka 389
- Beč 15, 18, 19, 24, 32, 56, 64, 74-108, 115, 127, 178, 195, 202, 209, 211, 227, 235, 241, 249, 253, 256, 271, 283, 284, 285, 289, 291, 292, 302, 303, 306, 314, 318, 327, 330, 337, 383, 384, 386, 389, 390
- Bela kraj Ivanca 271
- Beograd 40, 271, 338
- Berlin 146, 177, 195, 206, 207, 209
- Bjelorusija 137, 229
- Bjelovar 386
- Bochnia 244
- Bologna 235, 303
- Bosna i Hercegovina 31, 32, 56, 60, 61, 70, 304, 316, 318, 389, 390, 391
- Bruxelles 146
- Budimpešta / Pešta 32, 85, 249, 283, 285, 297, 302, 303, 366, 386
- Bugarska 34, 230, 344
- Bukovina 28, 29
- Bukurešt 243
- Cardiff 282
- Chełmno 146
- Cieszyn 286
- Cieszynska Šleska 14
- Cres 364
- Crna Gora 32, 34, 61, 239
- Częstochowa 166, 233, 262, 271, 274, 367, 368
- Černovce 29
- Černovice 221
- Češka 37, 39, 44, 51, 54, 79, 80, 82, 85, 90, 91, 99, 101, 107, 141, 221, 231, 262, 283, 293
- Dalmacija 31, 32, 33, 37, 40, 41, 54, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 72, 75, 77, 91, 107, 141, 143, 239, 245, 263, 271, 272, 302, 304, 323, 354, 367, 368, 383
- Daruvar 311, 316, 384
- Dobrić 316, 389
- Drohowyż 29
- Dubrovnik 9, 15, 16, 23, 53-73, 103, 106, 107, 226, 227, 237, 238, 244, 245, 263, 271, 322, 328, 331, 352, 383
- Đakovo 236-237, 256, 273-274, 387
- Engleska 117, 135, 140, 147, 149, 153, 167
- Foča 316, 318, 389
- Francuska 33, 34, 74, 112, 117, 137, 140, 142, 143, 147, 149, 153, 167, 169, 183, 187, 192
- Frankfurt 146, 358
- Gdanjsk 289
- Genova 112
- Gniezno 176, 199
- Graz 303, 314, 318, 385
- Grčka 192
- Gredice kod Zaboka 217
- Grochów 113, 114
- Grunwald 202, 242
- Hoćim (Chocim) 57, 222
- Holstein 145, 173, 178
- Humań 216

10. KAZALA

- Ilok 311, 316, 383, 385
Indija 344, 348
Innsbruck 287, 303, 314
Irska 204
Istanbul (Carigrad) 282, 342
Istra 68, 75, 77, 107, 263, 283, 302, 323, 354, 387
Italija 116, 142, 143, 145, 209, 235
- Jasło 316, 390
Jelas polje kod Dubočca 284
- Kalisz 261
Kamenec-Podoljski 342
Karlovac 221, 271, 276
Karpati 88, 154
Kavkaz 132
Klemensów 111
Kolim 387
Köln 146, 188, 189
Kołomyja 29
Kopenhagen 282
Korenica 311, 387
Kotor 58-59
Krakov 9, 15, 17, 23, 24, 27-28, 29, 30, 33, 36, 39-53, 54, 55, 58, 59, 64, 66, 70, 72, 73, 78, 84, 103, 104, 105, 107, 114, 119, 146, 166, 200, 206, 211, 215, 219, 224-225, 232, 233-234, 237, 238, 239, 240, 244, 245, 255, 256, 260, 263, 271, 274, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289-297, 301-303, 304, 306-324, 328, 329, 340, 384, 385, 388, 392
Krapina 231-232, 311, 385
Križevci 84, 223, 225-227, 268, 271, 273
Krk 364
Kroměříž 79
Krzemieniec 216
Kvarner 242, 243, 323
- Łańcut 27
- Lavov 17, 24, 27, 29, 30, 36-37, 78, 79, 113, 146, 199, 200, 207, 216, 219, 224, 244, 245, 272, 274, 281, 283, 284, 285, 286-288, 297, 301, 302, 304-305, 306, 314, 318, 319, 321, 323, 329, 383, 392
Leipzig 199
Lepoglava 228
Litva 57, 123, 137, 140, 217, 232
Łódź 181
Lokrum 54
London 122, 146, 282
Lovran 219, 242-243
Lumbarda 311, 316, 383
- Ljubljana 57, 366, 367
- Madrid 56
Małogoszcz u blizini Kielca 138
Međimurje 11
Metković 271
Moravska 28, 44, 80, 107, 146, 154, 207, 232
Moskva 88, 119, 146, 154, 207, 232, 234
Mostar 271
- Niš 185-186
Novi Sad 271, 337
Nowy Sącz 40, 58
- Ohrid 342
Olomouc 28
Opatija 242-243, 246, 365
Orahovica 311, 316, 385
Osijek 40, 57, 273, 274, 311, 385, 386, 390, 391
Osmansko Carstvo, Turska 9, 31, 32, 168, 220, 344
- Pariz 14, 112, 113, 116, 127, 137, 146, 216, 233, 282, 287, 303, 314

- Petrograd 72, 129, 134, 139, 146, 232, 244, 261, 263, 338, 341
 Pińczów 262, 276
 Piotrków 261
 Płock 137
 Pomorje / Pomeranija 14, 173, 183, 201
 Poszawsze 219
 Poznanj 33, 174, 175, 176, 178, 179, 184, 194, 196, 199, 203, 204, 205, 206, 229, 230, 343, 350-351
 Požega 57, 364, 385
 Prag 39, 45, 49, 59, 64, 66, 70, 79, 118, 145, 164, 223, 255, 262, 266, 274, 303, 306, 312, 313, 314, 318, 323, 337, 366, 367, 383, 385, 386, 387
 Przemysł 27, 28, 237
 Puhakovec 272, 360
 Pula 311, 387
- Rijeka 40, 53, 242, 271
 Rim 46, 138, 185, 256, 257
 Rumunjska 34
- Sądowa Wisznia 28
 Sambor 29
 Samobor 272, 360, 362
 Sarajevo 226, 227, 271, 322, 390
 Schleswig 145, 173
 Senj 311, 316, 383
 Sibir 134, 139, 153, 156, 163, 339, 341, 342
 Sicilija 112
 Sisak (Vojni Sisak) 18, 19, 40, 90
 Slovenija 54, 91
 Šniatyn 29
 Solin 58
 Sotin 311, 316, 318, 387
 Split 58-59, 65, 271
 Srbija 32, 34, 141, 185, 186, 316, 344, 386
 Šrem 175
 Srijemska Mitrovica 316, 390, 391
- Stanisławów (Iwano-Frankiwsk) 29
 Stari Grad na Hvaru 41
 Stubica 311, 386
 Sušak 19, 40
 Szczecin 146
- Šibenik 271
 Šid 40
 Šleska 14, 80, 108, 173, 179, 180, 183, 187, 208, 209, 286
- Tarnów 27, 58, 387
 Tirol 76
 Torino 142, 143
 Travnik 316, 318, 389
 Trembowła 253
 Tuzla 316, 318, 390
- Ukrajina 137, 342, 376
- Varaždin 57, 311, 316, 364, 384
 Varšava 14, 15, 111, 112, 114, 115, 124, 125-126, 128, 131, 135, 136, 137, 139, 146, 165, 180, 181, 199, 206, 207, 216, 218, 219, 223, 232-233, 234, 237, 240, 251, 259, 261, 262, 263, 274, 284, 285, 286, 294-295, 297, 303, 306, 320, 330, 342, 366, 367
 Vatikan 184, 185, 282
 Velika Kopanica 271, 273, 368
 Venecija (Mleci) 77, 166, 243
 Vilnius 54, 146, 216, 306
 Vinkovci 271, 274, 318, 387, 389
 Vitebsk 229
 Vitina 316, 391
 Vukovar 271, 274, 311, 386
- Washington 56
 Wieliczka 42
 Wrocław 146, 310
 Września 15, 173, 198-211

10. KAZALA

Zadar 271

Zagorje 357, 358, 359

Zagreb 11, 14, 18, 19, 20, 21, 30, 39, 40,
43, 46, 48, 50, 51, 52, 53, 57, 81, 84,
142, 145, 215, 220, 221, 224, 225,
231, 232, 234, 235, 239, 240, 245,
249, 263, 268, 270, 271, 272, 273,
280, 281-297, 301-302, 305, 307,
308, 311, 313, 314, 316, 318, 319,
321, 323, 350, 357, 360, 361, 363,
366, 367, 368, 383, 384, 385, 388,
389, 390, 391

Zakopane 219, 244

Zamość 306

Zürich 253